

**OIKEUS OPPIA – koulutuksellisen tasa-arvon ja positiivisen erityiskohtelun edistämistoimia
varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa valmisteleva työryhmä**

KOKOUSHUISTIO

Aika: keskiviikko 12.5.2021 klo 12-14

Paikka: Teams-kokous

Läsnölijat	paikalla	poissa
Erityisasiantuntija Liisa Jokinen, STM	x	
Kasvatus- ja opetusjohtaja Kristiina Järvelä, Tampereen kaupunki	x	
Toiminnanjohtaja Elina Helmanen, Familia ry		x
Erityisasiantuntija Peter Kariuki, ETNO		x
Sivistysjohtaja, rehtori Joonas Leinonen, Juuka	x	
Erityisasiantuntija Minna Lindberg, Suomen Kuntaliitto ry	x	
Erityisasiantuntija Päivi Lyhykäinen, OAJ ry	x	
Erityisasiantuntija Leena Matilainen Opetushallitus		x
Ympäristöneuvos Jaana Nevalainen, Ympäristöministeriö	x	
Erityisasiantuntija Rut Nordlund-Spiby, THL	x	
Sivistystoimenjohtaja Tina Nordman, Raaseporin kaupunki	x	
Opetusneuvos Leo Pahkin (varhaiskasvatus ja perusopetus)		x
Opetusneuvos, yksikön päällikkö Marjo Rissanen (varhaiskasvatus ja perusopetus),		x
Perusopetusjohtaja Outi Salo, Helsingin kaupunki	x	

Neuvotteleva virkamies Suvi Savolainen, Valtiovarainministeriö	x	
Neuvotteleva virkamies Matti Sillanmäki, Valtionvarainministeriö	x	
Opetustoimen ylitarkastaja Kari Torikka, Lapin AVI	x	
Yliaktuaari Mika Witting, Tilastokeskus	x	
Professori Maarit Alasuutari, Jyväskylän yliopisto	x	
Apulaisprofessori Venla Bernelius, Helsingin yliopisto	x	
Tutkimusjohtaja Tuomas Kosonen, Palkansaajien tutkimuslaitos	x	
Professori Anne Kouvonen, Helsingin yliopisto	x	
Apulaisprofessori Maiju Paananen, Tampereen yliopisto		x
Apulaisprofessori Matti Sarvimäki, Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu	x	
Professori Piia Seppänen, Turun yliopisto	x	
Yliopistonlehtori Outi Ylitapio-Mäntylä Oulun yliopisto	x	
Koulunjohtaja Nana Lampi, Varissuon koulu, Turku	x	
Hallitussihteeri Kirsi Lamberg, opetus- ja kulttuuriministeriö	x	
Opetusneuvos Minna Polvinen, opetus- ja kulttuuriministeriö	x	
Erytisasiantuntija Minna Launonen, opetus- ja kulttuuriministeriö	x	
Opetusneuvos Kati Costiander, Opetushallitus	x	
Ylijohtaja Eeva-Riitta Pirhonen, opetus- ja kulttuuriministeriö	x	

1. Kokouksen avaus

Avattiin kokous ajassa 12:00

2. Kuntien eriytymiskehityksen valtiosääntöoikeudelliset reunaehdot ja kuntapalvelujen järjestämisen tulevaisuus

Oikeustieteen professori Asko Uoti (Itä-Suomen yliopisto) esitteli VN Teas-hanketta. Hanke pyrkii vastaamaan kysymyksiin, jotka nousevat esille kuntapalveluiden järjestämisessä tilanteessa, jossa kunnan talous on erityisen haasteellisessa asemassa. Selvitetään, kuinka olisi mahdollista puuttua etupainotteisesti palvelujen laajuuteen ja yhdenvertaisuuteen esimerkiksi kuntalain sääntelyllä. Kuntalaisten palveluiden järjestämiseen liittyen on lukuisia kysymyksiä, joiden osalta ei ole aiempaa perustuslaillista tulkintaa. Työryhmä kävi keskustelua selvityksen aihepiiristä ja mm. kunnan tehtävistä sote-uudistuksen jälkeen. Keskustelussa selvitystä pidettiin tarpeellisena.

3. Ehdotus koulutuksellista yhdenvertaisuutta tukevan avustuksen (ns. pd-raha) vakiinnuttamiseksi. Ensimmäinen luonnos keskustelun ja jatkotyön pohjaksi.

Hallitusneuvos Kirsi Lamberg (OKM) esitteli työpajojen, aiemman valmistelevan keskustelun, selvityshenkilö Berneliuksen selvityksen sekä työryhmän jäsenten helmikuisten lausuntojen palautteen perusteella valmistellun ensimmäisen luonnoksen. Esityksen alustuksena todettiin, että pd-rahana vakiinnuttaminen on useampi osainen työ, joka koostuu lainsäädäntömuutoksesta, indikaattoritietojen keruun ja avustusprosessin kehittämisesä. Keskustelua käytiin pd-rahana vakiinnuttamisen toteuttamisen muodosta ja yksityiskohdista. Keskustelussa todettiin ehdotuksen huomioivan hyvin valmistelemissa keskusteluissa esitettyjä näkökulmia. Valtionavustusmuotoisen järjestelyn säilyttäminen sai selkeää tukea, samalla pohdintaa kuitenkin aiheutti se, saadaanko valtionavustusjärjestelyllä riittävää pysyvyyttä ja ennakoitavuutta kuntien toiminnan kannalta – tuotiin esille, että kaksivuotinen avustus voisi osoittautua ongelmalliseksi esimerkiksi kuntien rekrytoinneissa. Keskustelussa toiveita esitettiin vieraskielisyysindikaattorin sisällyttämisestä kriteereihin, valtionavustusprosessin yksinkertaistamisesta, uudistetun järjestelmän linjakkuudesta tulevan vos-järjestelmän kanssa, vaikuttavuuden arvioinnin varmistamista. Kiitosta ehdotus sai kriteeristön ja seurannan toteutusmallista sekä mahdollisuudesta hyödyntää syntyvää tietopohjaa paikallisen tason suunnittelutyössä. Lisätietoa toivottiin lisäksi tulevasta avustustasosta.

4. Ehdotus työryhmän jatkotyön jäsentämisestä. Ensimmäinen luonnos keskustelun ja jatkotyön pohjaksi.

Opetusneuvos Minna Polvinen, opetusneuvos Mika Puukko, OKM sekä opetusneuvos Erja Vitikka esittelivät ensimmäisen ehdotuksen työryhmän työn järjestämisestä syksyllä 2021. Keskustelussa toivottiin lähipäiväkoti- ja lähivarhaiskasvatusperiaatteen lisäämistä työnyrkkiin tehtäviin. Työryhmälle esitellään tarkennettu ehdotus seuraavassa kokouksessa.

5. Käynnistyvä tutkimushankkeen kilpailutus: Monitieteinen tutkimushanke väestökehityksen vaikutuksista varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen

Opetusneuvos Mika Puukko esitteli käynnistyvän monitieteisen tutkimushankkeen tavoitteita työryhmälle tiedoksi. Keskustelussa esille nousi ruotsinkielisten kuntien väestökehitys ja kaksikielisten kuntien asema. Lisäksi esitettiin huomioita tutkimushankkeen aikataulun jaksottamisesta palvelemaan myös kuntauudistuksen tavoitteita.

6. Seuraava kokous

Seuraava kokous 8.6. klo 9.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen.